

Херсонський державний
аграрний університет

Kherson State Agrarian
University

МАТЕРІАЛИ

**IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
«УПРАВЛІННЯ ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ
ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В НОВОСТВОРЕНИХ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ: ПРОБЛЕМИ ТА
ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ»**

04-05 березня 2020 року
м. Херсон

**«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення»
(04-05 березня 2020 року)**

**Міністерство освіти та науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Головне управління Держгеокадастру у Херсонській області
Тернопільський національний економічний університет
Херсонський державний аграрний університет**

**«УПРАВЛІННЯ ТА РАЦІОНАЛЬНЕ
ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В
НОВОСТВОРЕНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ
ГРОМАДАХ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ
ВИРІШЕННЯ»**

*Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Херсон, 04-05 березня 2020 року)*

Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру

**Херсон
2020**

**«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення»
(04-05 березня 2020 року)
УДК 332.1:332.3 (08)
У66**

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету водного господарства, будівництва та землеустрою Херсонського державного аграрного університету (протокол № 7 від 10.03.2020 р.)

Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення: Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Херсон, 04-05 березня 2020 року). – Херсон: ХДАУ, 2020. – 348 с.

ISBN 978-617-7917-00-6

У збірнику розміщено матеріали, в яких узагальнено результати IV Всеукраїнської науково-практичної конференції: «Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення», яка проводилась кафедрою землеустрою, геодезії та кадастру

Конференція проведена у межах кафедральної теми: «Розробка методики спостережень за деформаціями будівель та споруд Херсонського державного аграрного університету» (номер державної реєстрації 0118U007199)

Головний редактор: Яремко Ю.І., д.е.н., професор кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Відповідальний секретар: Дудяк Н.В., к.е.н., доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Технічний секретар: Мацієвич Т.О., к.е.н., доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Організатори випуску збірника:

Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру Херсонського державного аграрного університету

Думки авторів публікацій можуть не збігатися з думками і позицією редакції.

Тези доповідей друкуються в авторській редакції. Автори несуть відповідальність за зміст поданих матеріалів, достовірність наведених фактів, посилань, правопис власних імен тощо.

Редакція не несе відповідальності за зміст публікацій.

© ХДАУ, колектив авторів, 2020

**«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення»
(04-05 березня 2020 року)**

Науково-організаційний комітет конференції:

Кирилов Юрій Євгенович	ректор ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
Яремко Юрій Іванович	перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
Аверчев Олександр Володимирович	проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», д.с.-г.н., професор
Артюшенко Валерій Васильович	декан факультету водного господарства, будівництва та землеустрою ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», к.с.-г.н., доцент, заслужений працівник сільського господарства України
Дудяк Наталія Василівна	завідувач кафедри землеустрою геодезії та кадастру ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», к.е.н., доцент
Кубах Сергій Миколайович	експерт з питань управління земельними ресурсами Проекту USAID «Підтримка аграрного і сільського розвитку»
Толуб'як Віталій Семенович	професор кафедри менеджменту та публічного управління Тернопільського національного економічного університету, д.держ.упр., доцент

ЗМІСТ

Секція 1. УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ОТГ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ

Брежнєва-Єрмоленко О.В., Роговський Д.С. ОЦІНКА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ОТГ	13
Бутенко Є.В., Даньшова А.В. ПРИНЦИПИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В КОНТЕКСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ	15
Білорусов С.Г., Шкараната Я.Є. ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ ІЗ ЗЕМЕЛЬНИХ ПИТАНЬ ОТГ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	17
Бутенко Є.В., Хомич А. В. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ: ОСНОВНІ ЕТАПИ ТА ДОСЯГНЕННЯ	19
Бабушкіна Р.О., Лукасишена І.Р. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ЯК ОБ'ЄКТ ЗЕМЕЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ОТГ	22
Бутенко Є.В., Яремчук І.В. ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ	24
Бабушкіна Р.О., Мельниченко С.Г. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В ОТГ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	27
Волошин Р.В., Соколов В.В. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	29
Жуковська А.Ю. САМОВРЯДНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ ТА ОХОРОНОЮ ЗЕМЕЛЬ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	32
Ільків Є. Ю., Галярник М.В., Семків Б. А. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ПРІОРИТЕТНОСТІ МЕЖ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ НА ВИДИ МЕЖОВИХ ЗНАКІВ	35
Казімір І.І., Крушельницька Д.В. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	38
Казімір І.І., Штефанюк М.В. ПРОБЛЕМИ ПЕРСПЕКТИВНОГО ПЛАНУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	42

**«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення»
(04-05 березня 2020 року)**

Бабушкіна Р. О.

к. с.-г. н., доцент

Херсонський державний аграрний університет,

м. Херсон

Мельниченко С. Г.

здобувач вищої освіти

Херсонський державний аграрний університет,

м. Херсон

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В ОТГ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Державна політика України у сфері місцевого самоврядування спирається на інтереси жителів територіальних громад і передбачає децентралізацію влади – тобто передачу від органів виконавчої влади органам місцевого самоврядування значної частини повноважень, ресурсів та відповідальності. В основу цієї політики закладено положення Європейської хартії місцевого самоврядування та найкращі світові стандарти суспільних відносин у цій сфері.

Уряд визначив підтримку реформи децентралізації в Україні одним з пріоритетних завдань, що сприятиме розвитку місцевого самоуправління і економічного розвитку країни в цілому[1].

Одним з основних завдань ОТГ на сучасному етапі децентралізації є запровадження ефективного механізму управління земельними ресурсами. До основних проблем громад з управління земельними ресурсами відносять:

- невизначеність меж території юрисдикції ОТГ;
- ОТГ не має повних повноважень розпоряджатися землями державної та комунальної власності;
- недотримання надходжень до місцевого бюджету від плати за землю;
- неможливість спрямувати діяльність через брак інформації про ресурси;
- забруднення земель (засмічення території, звалища тощо);
- неможливість задовільнити проблеми та інтереси громадян в отриманні земельних ділянок;
- відсутність пропозицій для залучення інвесторів та ведення бізнесу;
- не здійснюється резервування перспективних для розвитку громад територій;
- догляд та розробка меліоративних систем не здійснюється;
- незаконне використання безгосподарних лісів.

Внаслідок децентралізації виникла низка проблем, пов'язаних із землями і в пересічних громадян (рис.1).

**«Управління та раціональне використання земельних ресурсів в новостворених територіальних громадах: проблеми та шляхи їх вирішення»
(04-05 березня 2020 року)**

* складено авторами на основі [2]

Рис. 1. Основні проблеми громад в управлінні земельними ресурсами

Для вирішення вищезазначених проблем та ефективного управління і використання земельних ресурсів необхідно розробити сталий алгоритм щодо впровадження земельного управління в ОТГ:

1. збір даних про землі, що знаходяться в юрисдикції громад;
2. створення інформаційної електронної бази;
3. формування адресного реєстру та електронної картографічної основи;
4. комплексна ідентифікація природних ресурсів;
5. створення схеми сучасного використання земельних ресурсів;
6. створення схеми обмежень у використанні землі;
7. запланувати земельні поліпшення та заходи з охорони земель;
8. створення схеми просторового планування;
9. проведення (коригування) грошової оцінки земель;
10. оприлюднення схем та проведення їх громадських обговорень.

Список літератури

1. Децентралізація дає можливості [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://decentralization.gov.ua/about>.
2. Кубах С. Ефективне управління земельними ресурсами – інструмент економічного розвитку територіальних громад [Електронний ресурс] / Сергій Кубах. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://kse.ua/wp-content/uploads/2019/06/Kubakh_06March_2019.pdf.

Волошин Р.В.

к.е.н., доцент

Тернопільського національного економічного університету,

м. Тернопіль

Соколов В.В.

студент

Тернопільського національного економічного університету,

м. Тернопіль

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Реформа децентралізації в Україні охоплює глибокі структурні процеси, що включають ідентифікацію суб'єктно-об'єктних категорій, формування нових і удосконалення існуючих інституцій, розмежування відносин власності і визначення організаційно-правових засад функціонування суспільства в нових умовах. Трансформація адміністративно-територіального устрою в цьому контексті пов'язується із перерозподілом ресурсів і повноважень. В результаті, утворені об'єднані територіальні громади (ОТГ) отримують додаткові повноваження, відповідальність та ресурси, необхідні для їх забезпечення.

В зазначених процесах земельним ресурсам відводиться особливе значення просторового базису, фактора виробництва та джерела отримання фінансових ресурсів. Тому, додаткового вивчення та узагальнення потребують організаційні й правові засади управління земельними ресурсами, що перебувають у власності ОТГ.

Основу такого управління формують чинні правові акти, які визнають розмежованість трьох форм власності на землю: приватної, державної та комунальної. Землі комунальної власності перебувають у віданні органів місцевого самоврядування. До них відносять:

- земельні ділянки, на яких розташовані будівлі, споруди, інші об'єкти нерухомого майна комунальної власності відповідної територіальної громади;